

Beste leerlingen,

Wat spannend dat ik bij jullie in de klas kom om mijn persoonlijke verhaal over de Tweede Wereldoorlog te vertellen. Mijn naam is Judith Goudsmit. Ik ben Joods en geboren in 1954, 9 jaar na de Tweede Wereldoorlog.

Voor mijn verhaal is het belangrijk dat jullie al wat weten over de Tweede Wereldoorlog. Daarom vind ik het fijn als jullie eerst het filmpje *De oorlog in zeven minuten* bekijken en daarna de vragen hieronder beantwoorden.

Mijn moeder waar ik jullie over ga vertellen, is geboren vóór de Tweede Wereldoorlog en heeft, in tegenstelling tot andere familieleden, de oorlog overleefd. Zij behoort tot de 'eerste generatie' overlevenden. Kinderen van deze mensen die na de oorlog zijn geboren, noemt men de 'tweede' of zelfs 'derde generatie'. Tot welke generatie behoort ik?

- Eerste generatie
- Tweede generatie
- Derde generatie

Misschien heb je zelf wel ergens in de wereld ook een oorlog meegemaakt of ken je iemand anders die een oorlog heeft meegemaakt. Als dat zo is, vul dan hieronder in wie dat is en vertel er iets over.

NA DE OORLOG

Landelijk centrum naoorlogse gastsprekers WO2 tot nu

In Amsterdam werden de Joodse Amsterdammers verzameld in de Hollandse Schouwburg voordat ze naar doorgangskamp Westerbork werden gebracht. Eén van de maatregelen van de nazi's was dat er alleen nog maar Joden naar theatervoorstellingen in de Hollandsche Schouwburg mochten komen kijken.

Weetje:

Tussen 1942 en november 1943 zijn ongeveer 70.000 Amsterdamse Joden weggevoerd via de Hollandsche schouwburg.

Stel je voor dat je met een groep vrienden naar de bioscoop of het theater wilt gaan waar het bijvoorbeeld verboden is voor Joden. Één van je vrienden is Joods. Wat zou jij doen?

Hieronder staan acht foto's die allemaal te maken hebben met de Tweede Wereldoorlog. Als jij iets zou mogen vertellen over deze oorlog, welke foto zou jij dan uitkiezen en waarom?

foto: _____ waarom: _____

Wij hebben tegenwoordig in Nederland vrijheid van meningsuiting. Wat vind jij: kan en mag je alles zeggen?

*Ik vind dat je **wel/niet** alles mag zeggen en schrijven, omdat:*

Joden moesten een Jodenster op hun kleren dragen als ze naar buiten gingen. Waarom zouden de nazi's dat bedacht hebben, denk je?

Weetje:

In Auschwitz waren er drie mogelijkheden. Je werd direct vergast, te werk gesteld en er konden medische experimenten op je uitgevoerd worden.

De maatregelen tegen de Joden werden steeds heftiger. Hitler wilde alle Joden in concentratiekampen vermoorden. Gelukkig waren er ook mensen die zich verzetten tegen de nazi's. Zij lieten bijvoorbeeld mensen bij hen onderduiken. Wat is onderduiken?

8.

Leven in een oorlog is heel heftig. Soms moet je keuzes maken en dat is moeilijk, omdat wat je ook kiest het nooit helemaal goed is. Dat wordt een dilemma genoemd. Je kon tijdens een oorlog vier dingen doen:

Je kon tijdens een oorlog vier dingen doen:

- actief meedoen met de vijand, dat heet **collaboreren**
- je actief verzetten tegen de vijand, dus in het **verzet gaan**
- **klein verzet plegen**, zoals bijvoorbeeld naar radio Oranje luisteren, O.Z.O (Oranje zal overwinnen) op muren schrijven.
- of **gewoon aanpassen**

9.

Laten we ook eens even nadenken over de volgende uitspraken. Jullie leerkracht leest ze hardop voor. Als je het eens bent met een uitspraak gaat je duim omhoog. Als je het oneens bent: duim oplaag

- Je aanpassen aan de vijand is eigenlijk ook collaboreren.
- Als je in het verzet zat, was je een held.
- Je verzetten tegen de vijand klinkt makkelijker dan het is.
- Als ouders voor de Duitsers waren, dan moesten hun kinderen dat ook zijn.
- Het was slim van het verzet om kinderen boodschappen te laten doorgeven.
- Klein verzet plegen, is ook gewoon aanpassen.

eens / oneens

eens / oneens

eens / oneens

eens / oneens

eens / oneens

eens / oneens

Tot slot

Ik kijk er naar uit om jullie te zien. Heb je nu alvast vragen? Schrijf ze op. Tot gauw!

Judith Goudsmit

P.S. Wil je alvast zien hoe mijn familie er uit zag? www.joodsmonument.nl staan meer dan 100.000 vermoorde Joodse Nederlanders op. Twee broers van mijn moeder, haar moeder en grootmoeder staan er ook op. Als je wilt, kun je hen daar opzoeken.